

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravljalni prejem:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeve ulice št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 84.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Maredna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravištvu: Knafljeve ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Deželnozborske volitve na Štajerskem.

Dežela Štajerska je dosti več kakor še enkrat tako velika kot dežela Kranjska in ima skoro trikrat toliko prebivalstva, kakor Kranjska, a vendar ima splošni volilni razred za deželni zbor na Štajerskem nič več mandatov, kakor splošni volilni razred na Kranjskem.

Minoli teden je štajerski splošni volilni razred volil svoje poslance. Osem teh mandatov pripada Nemcem in dva Slovencem. Da sta slovenska mandata prišla v roke klerikalcem, je pač naravno, ker sedaj na zmago naprednih elementov v teh dveh okrajih pač še ni misliti. Uspeh, ki ga je dosegel napredni kandidat nadučitelj Brinar, je nepričakovano lep in velikega moralnega pomena. Proti dr. Korošcu naprednjaki sploh niso postavili kandidata, ker je v njegovem okraju še napredno gibanje v povojih.

Zelo značilen je izid volitve v spodnještajerski mestni skupini. Ta okraj so graški mogotci nalašč tako sestavili, da bi z njim ustvarili nemškonoacionalno trdnjavo in zagotovili nemškemu nacijonalizmu sredi slovenskega Štajerja ljudski mandat. Slovenski naprednjaki so vzlic temu postavili v tej skupini slovenskega kandidata in pokazali so pri volitvi veliko moč, ki jo imajo v tej skupini. Kandidatura slovenskega naprednjaka Rebeke je preprečila zmago nemškega nacijonaleca. Potrebna je ožja volitev med nemškim nacijonalcem Kralom in med socialnim demokratom Horvatekom. Zeleti je, da gredo slovenski volilci pri ožji volitvi v tej skupini kakor en mož glasovati za socialnega demokrata Horvateka. Sicer je Horvatek vzlic svojem slovenskemu imenu Nemec in nemškega mišljenja, v narodnem oziru ni od njega ničesar pričakovati, a njegova zmaga je vendar koristna za Slovence, ker se z izvolitvijo socialnega demokrata oslabi moč nemškonoacionalne družbe, ki vlada Štajersko in kateri je zatiranje in uničevanje Slovencev začetek in namen vse politike.

Socialni demokratje so se sicer izkazali skrajno nehalne, za veliko pomoč narodnih Slovencev, kateri slovenski pomoči se imajo zahvaliti za marihorski in za beljaški državnozborski mandat, a vzlic temu priporočamo naprednim Slovencem

v spodnještajerskih mestih, naj pri ožji volitvi glasujejo za socialno demokratičnega kandidata Horvateka, že ker ne bo tako agresivno sovražen slovenski narodnosti, kakor bi bil nemški nacijonalec, in pa, ker je svobodomiseln in bo delal v korist delavstva ter bodo od tega dela gotovo slovenski delavci imeli več dobička, kakor če bi mandat bil v rokah delavstvu sovražnega nemškega nacijonaleca.

Nemški nacijonalizem je bil pri volitvi iz splošne kurije strahovito poražen.

Da meščanska stranka v kmetijskih okrajih ne more imeti kdo ve koliko zaslombe, je naravna stvar. Toda tako grozovito, tako sramotno kakor so pogoreli nemški nacijonalci v industrijskih okrajih in celo v samem Gradcu, to je naravnost senzacijonalno. Še klerikalci so v Gradcu dobili več glasov, kakor nemški nacijonalci in sploh so pri volitvi iz splošne kurije dobili nemški nacijonalci tako malo glasov, da ni nič pretirano, če se reče, da stoje na robu propada. V agrarnih okrajih dominira klerikalizem, v drugih okrajih pa so socialni demokratje podkopali tla nemškim nacijonalcem. Kaj drugače ta stranka tudi ni zaslužila, ker je bila svobodomiseln vedno samo v besedah, a nikdar v dejanjih. Ker je bila vedno sovražna delavcu, kmetu in malemu meščanu in ker je bil edini cilj njene politike, polniti svojim pristašem žepa z denarjem iz javnih blagajn ter pobijati in uničevati slovenski narod.

Med 87 poslanci, ki jih šteje deželni zbor štajerski, je le deset poslancev splošne kurije. Izid volitve v tej kuriji ne vpliva mnogo na sestavo deželnega zbora. Kdo bo gospodar v prihodnjem deželnem zboru, se odloči pri volitvah v mestnih skupinah. Nemški nacijonalci upajo, da bodo v kmetijskih občinah in v mestih dobili toliko mandatov, da bodo z veleposestniki imeli v deželnem zboru majhno večino. Popolnoma gotovo pa to ni, ker je lahko mogoče, da dobe socialni demokratje nekaj onih mestnih mandatov, na katere računajo nemški nacijonalci in ravno tako je lahko mogoče, da propadejo nemški nacijonalci tudi v kmetijskih občinah ter da jim dotične mandate vzemo klerikalci. V tem slučaju bi izgubili nemški nacijonalci večino v deželnem zboru. Gre se seveda za vsak mandat; lahko je mogoče, da bo to odvisno od enega samega mandata in to je nov razlog za to, da naj

Slovenci pri ožji volitvi v spodnještajerskih mestih glasujejo za nemškega socialnega demokrata Horvateka. Narodni Slovenec bi še cigana raje volil, kakor nemškega nacijonaleca.

Blamaža ljubljanskih socialnih demokratov na Jesenicah.

Včeraj popoldne se je vršil na Jesenicah pri Ferjanu javen shod, katerega je sklicala narodna-napredna stranka in na katerem je govoril kot zastopnik izvrševalnega odbora gosp. dr. Ivan Oražen in gosp. Adolf Ribnikar, povabljeni, da poročajo o organizaciji narodnih delavcev. Po Jesenicah se je že ves teden govorilo, da pridejo shod razbijati socialni demokratje. Večina jeseniških slovenskih socialnih demokratov, ki je že dalje časa nezadovoljna z ošabnim in odurnim ponašanjem svojih nemških sodrugov, se tudi s to mislijo ni mogla sprijazniti in je zato ostala doma. Pač pa sta prišla, ne da bi v tej stvari količjak skušala upoštevati mnenje večine slovenskih socialnih demokratov, kar na lastno pest iz Ljubljane Ant. Kristan in Koemur, da uganjata na shodu narodnonapredne stranke surovosti. In res sta zasedla še pred 3. uro s kakimi 30 socialnimi demokrati dvoranico pri Ferjanu. Ko še nikogar ni bilo v zborovalnici, se je že razlegalo njihovo kričanje daleč na okrog in vsi, ki so prihajali blizu, so dobivali vtisk, da razgraja v dvorani tolpa pijanih ljudi. Takoj po 3. uri se je dvorana napolnila, prišlo pa je vanjo najmanj štirikrat toliko naših somišljenikov. Pri volitvi predsedstva je peščenica socialnih demokratov zahtevala to mesto z brezmejno nesramnostjo zase. Kristan je skakal ves besen okrog in hotel s kričanjem dokazati, da je 30 več kot 100. Ko se hrup poleže, prevzame predsedstvo deželni poslanec dr. Vilfan ter podeli besedo prvemu poročevalcu dr. Oražnu.

Govornik govori splošno o političnem položaju slovenskega naroda, kaže na krivice, ki se nam gode na šolskem polju, v justični upravi in v državnih uradih sploh. Radi malenkostnega pobijanja šip in par snetih nemškutarskih tabel so pri nas obsodili ljudi na toliko tednov ječe, kolikor so pri štajerskih sodiščih dobili nemški demonstrantje dni zapora;

nemškonoacionalnim sodnikom v Gradcu pa še te ostre kazni niso bile dovolj ter so spremili tedne v mesec. Govornik razpravlja o aneksiji Bosne in Hercegovine. Avstriji smo okupirali Bosno, Avstriji smo vtaknili neštete milijone denarja v te dežele, Avstriji imamo še danes desetisoče vojaštva v teh deželah, mi bomo morali tretji skoro dve tretjini tega davka, ki ga bodo naložili vsled vojnih priprav — a avstrijska Bienenrothova vlada je prodala za nič Bosno in Hercegovino Mažarom. Naši slovenski bratje v teh deželah bodo prišli sedaj še v težje sužnje verige kot so jih nosili pod turškimi polumescem, kajti mažarska agrarna banka jim bo pila kri in jih spravljala na beraško palico. Končno govori govornik o politični organizaciji narodno-napredne stranke na Jesenicah, priporoča ustanovit. politično-gospodarskega društva in predlaga pripravljajni odbor.

Drugi govornik Adolf Ribnikar govori o pomenu narodne delavske organizacije, ki se tako lepo širi po celi domovini, opisuje neznosne razmere, v katerih je živel slovenski narod. Delavstvo takrat, ko je bilo brezpomemben privelek ital. soc. demokracije. Danes je tržaški slovenski delavec 6000 organiziranih v »NDO.« Velikanski uspeh je dosegla tržaška »NDO.« s srečno izpeljano stavko voznikov. Ko govornik omenja konflikt, ki so ga imeli tržaški slovenski delavci z laško parobrodno družbo »Dalmatia«, pri katerem so ital. soc. demokratje potegnili raje z ital. velekapitalistom kot z našim izkoriščevanjem slovenskega delavca, nastane v kotu, kjer so bili soc. demokratje, velikanski hrušč, Kristan in Koemur sta skakala kar po mizi in se vedla kot dva besna pajaka. Govornik preide na ustanovitve »NDO.« v Ljubljani. Dočim je soc. demokracija v Trstu odločno laška, v Gradcu nemška, na Češkem češka, hočejo biti naši slovenski soc. demokratje v Ljubljani po vsej sili internacionalni. Ravno to, da so naši soc. demokratje vedno blatili našo slovensko narodnost in to, da niso skozi toliko let ničesar storili za slovenskega delavca, je privedlo do ustanovitve »NDO.« Govornik omenja ob burnem protestu soc. demokratov veliki uspeh, ki ga je dosegla »NDO.« v Ljubljani s stavko cestnih železničarjev. Socialisti slovenskega delavca niti ne drobtinice ne privoščijo. »Rdečemu praporju« tudi to ni všeč, da je stalo za slovenskim delavstvom vse slovensko občinstvo ljubljansko in da se

je zavzel za socialne interese slovenskega delavstva ljubljanski občinski svet. Socialni demokratje niso slovenskega delavca še prav nič pridobili, hujskali so ga le proti malemu revnemu obrtniku, nemški velekapital so pa čuvali in pardonirali, bržčas zato, ker so imeli za to povelje od svojega nemško-židovskega vodje br. Adleja na Dunaju. Tudi jeseniški delavci trpe pod nemškim kapitalom, socialni demokratje pa podpirajo mogotstvo pešice jeseniških nemščurjev, njih otroci polnijo šulferajnsko šolo. Govornik sklepa iz današnjega shoda, da Jesenice niso izgubljene za slovensko stvar. Preko soc. demokratov bo se organiziralo tudi tu vse slovensko čuteče delavstvo v »NDO.«

Govornikove besede so zadele navzoče soc. demokratje v živo in ker v svoji onemogli jezi nad resnicami, ki so jih morali prečuti, niso mogli dati na drug način duška, so vpili in razgrajali, dočim so naši somišljeniki govorniku živahno pritrdjevali in ploskali.

K besedi se oglasi še soc. demokrat Anton Kristan. Komaj pa prične govoriti, so začeli naši somišljeniki burno protistirati proti temu, da se mu je sploh podelila beseda. Klici: »Ta nam ne bo govoril! Dol žnjim! Sedaj obračunamo za Šiško!« se je razlegalo po dvorani. Kristan, ki tega odpora menda ni pričakoval, je skočil na mizo, mahal divje z rokami okrog sebe. Predsednik je skušal napraviti mir, a ljudstvo je odločno zahtevalo, da Kristan ne sme govoriti. Hrušč je bil vedno večji, dokler ni vladni zastopnik v splošni rabuki razpustil shoda.

Soc. demokratje so hoteli po Kristanovemu govoru razbiti shod, da bi ne mogel Kristanu nikdo več odgovarjati. Radi tega je bilo prav umestno, da so naši soc. demokratje to nečedno nakano temeljito spodbili. Včeraj so soc. demokratje želi na Jesenicah to, kar kar so že dalj časa po Ljubljani sejali. »NDO.« so oni v Šiški onemogočili shod, v Rožni dolini so razbili shod, predno je mogel zastopnik »NDO.« njihovim odgovarjati — na Jesenicah pa so včeraj dobili plačilo za vsa ta svoja svobodoljubna dejanja. Na Jesenicah se danes vse smeje ponesrečenemu soc. demokratskemu poskusu, najbolj pa seveda Kristanu in Koemuru, ki sta prišla iskati iz Ljubljane tako blamažo.

LISTEK.

Davek na samce.

Ze zopet se čuje o davku na samce. Zadnjič smo čitali, da ga hočejo uvesti na Bolgarskem, potem je prišel enak glas iz Francije, koj na to iz Amerike in zdaj pošilja sto in sto-tisoč devic goreče molitve k nebu, naj bi se tudi v Avstriji uvedel davek na samce.

Nov ta predlog pač ni. Skoro vsako leto naleti človek nanj; zdaj ga utemeljujejo s tem, da se vsled mnogih samcev v kaki državi ne množi prebivalstvo tako, kakor bi želeli vladajoči krogi specialno pač finančni ministri, zdaj ga utemeljujejo zgol s fiskaliskimi razlogi: država je že vse obdavčila, samo ne samstva in devišstva in ker dohodki ne zadostujejo več za pokritje potreb, je treba dobiti novih virov; samei naj plačajo.

Ne dvomim, da izvira predlog vedno iz najboljših namenov. Nič se ne oziram na to, da se »srečnim« zakonskim samska svoboda zdi nekaj zaviden vrednega in da se jim vsled tega zdi primerno, naj samec kaj plača za to, da je svoboden.

Reči pa moram, da po moji sodbi pričajo ti nasveti samo eno, namreč vprav enciklopediško nevednost dotičnih predlagateljev. Resnica je namreč, da se je že pred davnimi časi prav izdatno poskušalo s tem sredstvom, pa da se je vsako obdavčenje samstva končalo z izdatno blamažo.

Ze poganski Rimljani so imeli v tem oziru prav žalostnih izkušenj. Ko so bili Rimljani razširili meje svoje oblasti do skrajnosti tedaj znanega sveta, so začutili, da so v teh borbah opešale njihove moči. Generacijam plodovitih zmagovalcev so sledile generacije neplodovitih uživalcev. Stare kreposti, ki so dičile Rimljane, so izginile; ženske niso marale roditi in moški niso hoteli imeti rodbinskih skrbi.

Na posledice vsega tega ni bilo treba dolgo čakati. Število pravih Rimljanov se je čudovito skrčilo. Cezar je prvi sprevidel, da je treba kaj ukreniti, da se zastavi ta proces in kot jako praktičen človek je prijel Rimljane in Rimljanke kar od dveh strani. Poznavajoč lakomnost Rimljanov je obljubil lepe državne podpore vsem, ki imajo mnogo otrok. In ker je vedel, da je pri tem sodelovanje ženskega spola neizogibno potrebno, je prijel ženstvo na najbolj občutljivi strani: pri nečimernosti. Vsem, ki niso bile stare nad petinštirideset

let in niso imele ne moža ne otrok, je prepovedal nositi dragoceno in prepovedal jim je rabo nosilnice.

To so bila gotovo izdatna sredstva, a pomagala so prav malo. Eni so menili, da so ta sredstva slaba, drugi so zopet zatrjevali, da so sicer dobra, a da ne zadostujejo. Augustus je šel na potu Cezarjevem še dalje. Naložil je vsem nad štiriindvajset let stariim samcem poseben prav težak davek in naložil ga je tudi zakonskim možem, ki niso imeli otrok. Vrh tega pa je znatno pomnožil dobrote, namerjane očetom mnogih otrok.

Tak oče je imel pravico do posebnega ugodnega sedeža v gledališču — tam, kjer je bilo balerine najboljše videti; ni sicer nikjer povedano, če so bili ti sedeži brezplačni, a cena je bila za rodbinske očete gotovo znatno nižjana. Pa rimska država je takim očetom naklonjevala še izdatnejših in realnejših dobrot, kot so bili gledališki sedeži. Rodbinski očetje so imeli vedno prednost pri oddaji javnih služb; službo je dobil, kdor je med sposobnimi prosilci imel največ otrok. Tudi na bogate ljudi se je država ozirala. Tisti konzul, ki je imel največ otrok, si je lahko sam izbral provinco, ki jo je imel upravljati in izbral je seveda tisto, ki je največ nesla. Senatniki so se razvrščali ne po zmožnostih in zaslugah, nego po številu otrok;

kdor jih je imel največ, je dobil vedno prvi besedo.

Samei in zakonski možje brez otrok so bili hudo obremenjeni. Samec sploh niso mogli ničesar podedovati, če jim niso sorodniki kaj volili; zakonski brez otrok so dobili vedno samo polovico tega, kar jim je kdo zapustil. Samec so se v takih slučajih kar v naglici oženili, a že Plutarh je vedel, da so se ženili zaradi dediščine, ne pa da bi spravili na svet kaj dedičev.

Vdovcem in vdovcem se ni nič boljše godilo, niti ločenim. Prvim je dala država dve leti časa, da so se zopet poročili, ločenim pa samo poldrugeto leto. Kdor v tem roku ni bil poročen, s tem se je ravnalo kakor s samci. Če očetje niso hoteli svojim hčeram dovoliti, da bi se omožile oziroma če jim niso hoteli šteti dote, je posegla država vmes in je sama dala ženitovanjsko dovolilo ter obenem odločila, koliko dote mora oče dati svoji hčeri. To oblastveno siljenje v zakon je imelo namen, da bi prišlo mnogo otrok na svet in z ozirom na to se je znatno omejila ženitovajska svoboda po 50 let starih žensk in po 60 let starih moških.

Seveda so bile določene ostre kazni za tiste, ki so grešili proti tem zakonom. Država je smela grešnikom celo konfiscirati njih imetje.

A kakšen je bil uspeh teh drakončnih odredb? Skrajno žalosten. Število samcev se je le prav neznatno skrčilo. Moški so raje plačevali davek in prenašali vsakovrstne neprijetnosti, kakor da bi se bili ženili, in število otrok se vzlic vsemu prizadevanju države ni pomnožilo.

Najprej se je pomanjkanje naraščalo občutno na kmetih, pozneje pa tudi v mestih — ni čuda, da so barbari tako lahko premagali ta narod, ki ni bil v stanu poskrbeti, da bi se primerno množil.

Ta slučaj priča najboljše, da bi se z obdavčenjem samecev preklanceno malo doseglo. Državi bi bilo morda denarno malo pomagano, a število otrok bi vsled tega gotovo ne naraslo, kvečjemu število nesrečnih zakonov.

Zakaj se moški ne marajo oženiti, zakaj je toliko samecov? Največ vsled materialnih razmer. Otroke vzrejati in vzgajati je dandanes draga zabava, a mnogo je takih, ki sploh niso v stanu vzdrževati ženo in otroke. Veliko vlogo igra pač tudi neločljivost zakona, da se marsikdo ne oženi, nikakor pa ne tako velike, kakor se v obče misli. Ločitev je ponekod že davno vpeljana, a vendar rase tudi tam število samecov in kakor vse kaže, bo raslo tudi še v bodoče. F. R.

Poset nemškega cesarja na Dunaju.

Dunaj, 8. maja. Program za bivanje nemškega cesarja na Dunaju je sestavljen v vseh podrobnostih. Nemški gostje se odpeljejo iz Pulja zvečer 13. t. m. in dospo na Dunaj 14. t. m. dopoldne ob 10. Na kolodvoru sprejme goste cesar, vsi na Dunaju bivaajo nadvojvodi in nadvojvodinje, korni poveljniki, policijski predsednik, župan z občinskimi svetniki in častna stotinja. Od kolodvora do dvora bo vojaštvo postavljeno v špalirju. V dvoru pozdravijo cesarja Viljema skupni ministri, oba ministrska predsednika in vsi višji dvorni dostojanstveniki. Ob 7. zvečer se priredi na čast nemškemu gostom svečan banket, ob 9. pa soareja pri dvoru. 15. t. m. dopoldne si cesar Viljem ogleda znamenitosti Dunaja in se nato odpelje popoldne ob 3. v Berlin.

Dunaj, 9. maja. Mestna občina postavi v proslavo nemško-avstrijske zveze, katere vrednost se je izkazala zlasti v zadnjem balkanskem konfliktu, spomenik, za katerega je občinski svet določil 80.000 kron. Oficijalno se to razglasi ob prihodu cesarja Viljema na Dunaj.

Odnosaji med Bolgarsko in Srbijo.

Dunaj, 9. maja. Kakor zatrjujejo v vladnih krogih, je ruska vlada nasvetovala bolgarskemu ministru zunanjih del, naj Bolgarska stopi v najintimnejšo zvezo s Srbijo. Minister Paprikov je Rusiji obljubil, da bo bolgarska vlada svojo politiko uravnala v smeri, ki jo želi Rusija. V smislu te obljube je bolgarska vlada storila vse korake, da se omogoči carinska unija med obema slovanskima državama na Balkanu. Kakor dosedanja pogajanja kažejo, bo v najkrajšem času sklenjena carinska unija med obema državama. Kar se tiče stališča Avstro-Ogrske napram tej carinski uniji, je samoočelno umljivo, da mora že obstoj takšnega načrta vplivati na smer avstro-ogrške trgovinske politike. Ako pride do carinske unije med Bolgarsko in Srbijo, so s tem eo ipso razbita trgovinska pogajanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Preobrat na Turškem.

Zakaj se porabi Abdul Hamidov zaplenjeni denar?

Carigrad, 9. maja. Zaplenjeni denar odstavljenega sultana Abdul Hamida vporabijo v to, da pokrijejo stroške mladoturške ekspedicije v Carigrad, da plačajo odškodnino Armencem v Adani, da poravnajo polletne plače častnikov in da nakupijo deset malih vojnih ladij. Kar preostane denarja, se porabi za plače uradnikom.

Poset sultana Mohameda v Brusi.

Carigrad, 9. maja. Sultani Mohamed je te dni sprejel deputacijo iz Bruse, kateri je obljubil, da prevzame protektorat razstave, ki se jo namerava prirediti v Brusi. Sultani je napovedal svoj prihod v Bruso, da poseti razstavo ter grobove svojih prednikov in osvoboditeljev Rumelije. Istočasno obišče sultan tudi Galipolj, kjer se nahaja grob Gazi Sulejmana paše.

V vladnih krogih zatrjujejo, da bo sultan Mohamed tekom poletja posetil tudi Drinopolje.

Zakladi v Jildizu.

Carigrad, 9. maja. Parlamentarna preiskovalna komisija je v

torek, sredo in četrtek našla v Jildizu še 122.000 funtov. Poleg tega je bilo najdenih več obligacij, ki so last pokojnega sultana Abdul Azisa. V denarni vrečki, ki se pošlje Abdul Hamidu v Solun, se nahaja več vrednostnih papirjev, ki se glase na ime princa Abida, ki je spremlj svojo očeta v Solun, in njegove matere.

Carigrad, 9. maja. Pri preiskavi stanovanj Abdul Hamidovih evnuhov v Jildiz kiosku so našli ogromne zaklade. Pri evnuhih Nadju agi in Dževat agi so našli velike kovčge, napolnjene z zlatino in dragimi kamni.

Zarota proti mladoturškemu gospodarstvu?

Carigrad, 9. maja. Orožniški poveljnik Haidar paša je dobil zaupno poročilo, da nameravajo kurdski vojaki uprizoriti revolto proti mladoturškemu gospodarstvu, da bi s to revolto izvali intervencijo evropskih velesil. Vlada je ukrenila najstrožje varnostne odredbe.

„Velezidajniški“ proces v Zagrebu.

V soboto je prišla na vrsto skupina prič iz Gline. Teh je 22.

Prvi je bil zaslišan kot priča krznar Ivan Ostarčević. Pripovedoval je, da so Hrvati in Srbi v Glini živeli vedno vslogi, dokler ni prišel tjakaj župnik Ereegovac, ki je otroke učil, da so Srbi in da jih je rodila srbska mati. Srbska zavest se je jela še bolj širiti, odkar je prihajal v Glino poslanec Svetozar Pribečević.

Kaj je obtoženec Ereegovac govoril v cerkvi, sam ni slišal, čul pa je pripovedovati, da je župnik učil otroke »o srbskem bogu« in da je Glini »Mali Belgrad«. Takisto je slišal pripovedovati, da se je obtoženec Vilič nekoč izrazil, da je povsodi srbska zemlja, kjer Srb orje s plugom. Nato je pripovedoval na dolgo in široko o razmerah v Glini ter zatrjeval, da je opetovano slišal, kako so Srbi, za katerih imena pa ne ve, klicali »živila Srbija«.

Zagovornik dr. Solarić ga je vprašal, če je res, da se je v neki družbi izrazil, da on ni tako izpovedal, kakor je navedeno v obtožnici.

Priča Ostarčević je to priznal. Nato je bil zaslišan trgovec Fr. Detoni. Izpovedal je, da ni slišal, da bi Srbi klicali »živila Srbija«, »živel kralj Peter« in prepevali pesem »Oro klike«. Pred leti je slišal govoriti poslance Svetozarja Pribečevića, ki je v svojem govoru rekel, da se imajo Srbi in Hrvati složiti, potem pa je vseeno, ako se ta država imenuje »Velika Hrvatska« ali »Velika Srbija«.

Te besede so njega tako zadele, da se je popolnoma umaknil iz političnega življenja. Nato izpoved Detonijevo je zagovornik dr. Solarić konstatiral, da je Detoni sam l. 1906. nosil srbsko zastavo in da je vkljub onega govora S. Pribečevića pri volitvah glasoval za Pribečevića. Občinski blagajnik Mirko Gregurić je izpovedal, da so se pravoslavni v Glini vedno nazivali Srbe. Slišal je pripovedovati, da so Srbi proslavljali Srbijo in kralja Petra, da ima nekdo v Glini sliko kralja Petra in da je obtoženec Gajić prodajal »srbske kape«.

Ko so razni obtoženci hoteli na svedoka staviti vprašanja, se je temu uprl dr. pravdnik Accurti.

Obtoženec Rebrača: »Prosim vas, povejte nam, kakšna dej-

stva so dokazali ti trije svedoki, ki so bili pravkar zaslišani? Peter je slišal to in ono od Pavla, Pavel od Martina in tako dalje. Kaj naj torej spraznimo?« Radi te izjave je predsednik Rebrač odzval besedo. Nato je bil zaslišan četrti svedok Pajo Batrac, ki ni vedel ničesar drugega povedati, da so nekoč neznani pod njegovim oknom klicali »živila Srbija«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. maja.

— Volitve za deželno mesto za penzijsko zavarovanje privatnih uslužbencev v Trstu se vrše v nedeljo dne 16. maja t. l. Volijo službodajalci in službojemalci. Gospodarji, ki imajo penzijskemu zavarovanju podvržene uslužbence, so glasovnice zase in za uslužbenca prejeli. Ker je uspeh pri teh volitvah, ki so za naše interesente največje važnosti, mogoče le ob skupnem postopanju, sestavil se je skupen odbor, čigar naloga je zbrati glasovnice in jih oddati za dogovorjene kandidate. V imenu odbora se podpisana obračava do vseh interesentov službodajalcev in službojemalcev, z nujno prošnjo, da blagovolijo takoj in najpozneje do 14. t. l. poslati na niže navedeni naslov svoje glasovnice. Glasovnic ni treba izpolniti, podpis volice ni potreben. Za skupni odbor: Dr. Janez Krek, drž. poslanec; Josip Lenarčič, zbornični predsednik. (Glasovnice je poslati po izbihi na naslov: Josip Lenarčič, zbornični predsednik v Ljubljani ali Silvester Škerbine, ravatelj v Ljubljani).

— Slovensko društvo v Ljubljani ima v soboto dne 22. maja 1909 ob polu 9. zvečer v gostilniških prostorih »Narodnega doma« svoj občni zbor s tem-le dnevnim redom: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Poročilo pregledovalcev. 4. Volitev predsednika. 5. Volitev društvenega odbora. 6. Volitev dveh pregledovalcev. 7. Slučajnosti. Opomba: Društveni odbor obstoji iz predsednika, 9 odbornikov, izmed katerih jih mora vsaj 6 stanovati v Ljubljani ter 2 namestnikov, katerih mora vsaj 1 stanovati v Ljubljani. Vabimo društvenike, naj se v čim največjem številu udeležijo tega občnega zbora.

— Kranjsko kmetijsko društvo je doslej z vnejo in požrtvovalnostjo zastopal v železniškem svetu g. Josip Lenarčič. Zdaj je imel odbor kmetijsko društvo zopet voliti svojega zastopnika za železniški svet. Klerikalci so vzpizorili malo spletko in so dosegli, da ni bil več izvoljen g. Lenarčič, marveč g. Povše. Tako smo zopet spoznali gotove ljudi, ki se radi slinijo okrog napredne stranke in posebno nas nadlegujejo z reklamnimi noticami, pri tem pa pomagajo klerikalcem pri njihovih spletkah.

— Blamirani... Dne 23. aprila je bila znana brošura o nemški špar-kasi v Ljubljani dodana kot priloga »Slov. Narodu« ter se je z listom vred dostavila naročnikom. V listu je bilo izrečno povedano, da ima ta številka prilogo. Vzlie temu je žandarmerija v Šiški ustavila raznašalko »Slov. Naroda« Marijo Podrekar in jo ovadilo sodišču zaradi kolportaze! Kaj se gg. orožnikom v Šiški nič ne sanja, kako velikanski razloček je med kolportazo in med dostavljanjem naročenih listov? Če tega ne vedo, potem niso sposobni za svojo službo in naj gredo nazaj v žandarmerijsko šolo. Pri okrajnem sodišču se je na podlagi orožniške ovadbe vršila danes obravnava in je bila seveda Marija Podrekar oproščena.

plačo. Učila jo je: »Pa ne, da bi se spozabila, Verica, da smo bili mi reveži, in začela nositi gosposko krilo, celo klobuk. Ne, Bog varuj! To bi bilo pregrešno. Skromno se vedi, kakor dozdaj Lej, kako lepo je, če se človek oblači ponižno, pohlevno«.

Tedaj je štela Negodetova učiteljica je nekaj nad trideset svojih godov. Kri se ji je umirila. Sanje o vitem mladeniču, ki ji je nekdaj govoril o svoji in njeni sreči, so obledele, kakor obledi sčasoma stara fotografija. Ni vedela, ni popraševala, kje službuje in ljubi svojo bogato Elviro. Blesteči vzori so začeli dobivati praktičnejšo obliko. Samo sem-terja so se dvignile misli v nekdanjo višavo, duh je dobil krila in se dvignil nad vsakdanjo bedo v višave, odkoder je motril — posledice zlatega teleta, ki še vedno gospoduje in ki plešejo okolu njega ne samo sinovi onih očetov, ki so jedli jerebice v puščavi in sedeli pri polnih loncih mesa v Egiptu, ne: okolu zlatega moloha se suče danes ves svet, pleše zadovoljno in nezadovoljno. In zopet je čutila onemoglost v svojih udih, ko je pomislila, koliko truda in potu bi bilo treba, da bi le en del napajajoče množice odvrnil na druga pota.

Sploh je čutila Vera, da jo je minila mladostna živahnost. Življenje se ji je zdelo podobno reki, ki pribuči z visokih gora v dolino, pa se lepo

— Shod na Rakeku se je vršil večeraj popoldan pri Domicelju ob udeležbi kakih 200 mož iz Rakeka, Begunj, Cerknice in Planine. Tudi Postojncev je prišlo lepo število. Dvorana je bila tako napolnjena, da so ljudje stali po vsi veži in v sosedni sobi. Predsedoval je g. Modrijan iz Planine, govorila sta poslanec Hribar in dr. Zerkjav, na kar se je razvila živahna debata. Obirneje poročilo o tem krasno uspelem shodu sledi.

— Deželnemu odborniku Jarcu v pomirjenje povemo, da šteje »Zveza slov. združg« danes 140 delujočih za drug in da jih je koncem l. 1908. štela že 130 in ne 50, kakor je Jarc vedoma neresnično poročal v »Unionu«. Glede subvencionirane opozicije Jarc ni mogel ničesar ovreči, pridal je le še informacijo, da bo tudi dežela dala 30.000 K klerikalnim za drugam, in da bo dr. P. od dežele plačan agitator in organizator za klerikalno združno organizacijo.

— Rekurz ljubljanskega veteranskega društva proti odloku tukajšnje deželne vlade, s katerim se je društvo razpustilo, je ministrstvo notranjih zadev zavrnilo. S tem je usoda tega vedno lojalnega in patrijotičnega društva zapečaten. Zaslugo za to pa ima naša ljuba in pravična vlada, ki je vzela tudi društveni denar.

— Plačani glasovi. Občinske volitve v St. Vidu so izpadle častno za klerikalce, tako ropota že dlje časa dopisnik »Slovenca«. Mi pa pravimo, to je prav lahko, če se glasovi plačujejo. Naj povemo, kako se je nastopalo pri tej volitvi. Kdo ne pozna napuhnjeno častljivost v osebi našega Zabreta in njegovo »resno besedo«? Ko je torej neki volilec, ki ni ravno Zabretu na sreč zrasel, oddal svoj glas nje-mu, se je mož ta hip spomnil, da ta glas še ni plačan, ter mu zato kupil dve smodki. Ni veliko, dve smodki za en glas, a mislimo si lahko, kako dragi so morali biti glasovi, katere si je župnik že vnaprej zasigural.

— Atentat na kranjski šolski svet imenuje šentvidski Slovenčev dopisnik govorico, da se je od gotove strani delalo na to, da bi zapadla Bitenčeva ustanova škofovim zavodom. In vendar je pred nekaj leti klerikalni član kr. šol. sveta (ime na razpolago), predlagal pri seji, da naj se odstopi 40 tisoč gld. te ustanove škofovim zavodom, za kar naj bi dobila šentvidska šola v njih nekaj sob. Ne damo sicer veliko na take dopise, a nekaj nas zanima: Kdo je pisec teh pamfletov? Komur so razmere dlje časa znane v St. Vidu toraj ve, da je ta govorica opravičena. Pa ne da bi bilo res, kakor se je izrazila neka šentvidska pravečica, ki nobene župnikove pridige ne zamudi. Ko berem v »Slovenca« novice iz St. Vida, se mi zdi, kot bi župnikovo pridigo poslušala?

Narodna delavska organizacija. Odborniki, namestniki, nadzorniki in pregledniki računov, se pozivljejo, da se udeležijo polnoštevilo, danes ob 7. zvečer, odborove seje, katera je zelo važna zaradi sklicanja izrednega občnega zbora.

Sestanek narodnih dam, ki so voljne sodelovati pri slavnosti 25. letnice slov. del. pevskega drutva »Slavec«, se vrši v sredo 12. t. m. ob 7. zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma«. Društvo »Slavec« spada med najzaslužnejše narodne korporacije v Ljubljani. Zvesto svojemu vzvišenemu namenu je društvo z največjo vnejo gojilo pevsko umetnost, nikdar pa ni pri tem pozabilo tudi svojih narodnih in rodoljubnih dolžnosti. Ni je bilo narodne prireditve v zadnjem

četrtoletju, da bi ne bil pri nji aktivno sodeloval »Slavec«. V najtesnejši zvezi z narodnim gibanjem je bil vselej na mestu, kadar ga je klicala narodna dolžnost in, kdor hoče soditi nepristransko, mora priznati, da je baš sodelovanje tega vrlega pevskega društva omogočilo marsikatero narodno prireditev v zadnjih desetletjih. O tem najlože sodijo naše častite narodne dame, na ramah katerih so iz večine slonele vse te prireditve. Sedaj slavi to vrlo društvo svojo 25-letnico. Slavnostna ta prilika veleva sedaj slovenski javnosti in slovenskemu žensstvu, da vsaj deloma oddolži »Slavecu« s tem, da mu izkaže ob njegovem jubileju gorke svoje simpatije. Na stotine je prireditev, pri katerih je sodeloval »Slavec«, umestno je torej, da v delno povračilo za to po-zrtvovalnost sodelujejo sedaj narodne dame pri njegovi proslavi. Pozivamo torej velecenjene narodne dame — gospe in gospodične —, da se napovedanega sestanka udeležijo v čimnavečjem številu. Pripominjamo, da sklicuje sestanek gospa Franja dr. Tavrčarjeva.

Občni zbor I. ljubljanske moške podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda se je vršil 30. aprila t. l. v društvenih prostorih v »Narodnem domu« v Ljubljani. Blagajnik prof. M. Karlin je predložil račun za l. 1908. Pristopili so 3 novi pokrovitelji: Kmetška posojilnica, omizje »za platom« (hotel Seidel v Ljubljani) in »Narodna tiskarna« s pokroviteljino po 200 K. Podružnica je štela torej konec preteklega leta 57 pokroviteljev, 42 ustanovnikov, 170 letnikov in 32 podpornikov. Nabralo se je letnine 340 K, podpornine 23 K 70 v, Ciril-Metodovih darov 187 K 20 v. Novi odbor: predsednik dr. Gregorič, namestnik prof. Perušek, blagajnik prof. Karlin, namestnik prof. Al. Tavčar, tajnik prof. Novak, namestnik prof. Bartel, odborniki: dež. blagajnik Em. Josin, prof. Vajda in dr. Zmave. Odposlanci h glavni skupščini: dr. Gregorič, prof. Novak, Perušek, dr. Svetina, dr. Tominšek in dr. Zmave. Podružnica sprejme tudi zunanje rodoljube kot ude, bodisi kot pokrovitelje, letnike ali podpornike, zlasti tiste, ki bivajo v tujini ali v takih krajih, ki nimajo lastne podružnice. Zeleti je torej, da bi se rojaki izven slovenske domovine pridno oglašali (pri blagajniku prof. M. Karlinu, Gorupove ulice 3) kot člani prve najstarejše podružnice sv. Cirila in Metoda.

Gremij ljubljanskih trgovcev je imel večeraj v mali dvorani »Mestnega doma« svoj letni občni zbor. — Zborovanje je otvoril predsednik g. I. Knez, pozdravil navzoče, določil sklepčnost zbora, nakar je poročal tajnik g. Svetlin o delovanju gremija v minolem letu. Bilo je 287 članov in sicer 113 protokoliranih, 28 združnih in 146 neprotokoliranih tvrdk. — Pri teh članih je bilo uslužbenih 174 učencev, 608 uslužbencev prve in 193 uslužbencev druge kategorije. — Opomnil je tudi dopisovanje gremija z osrednjo zvezo avstrijskih trgovcev na Dunaju glede zavarovanja uslužbencev, katerim zahtevkom se je pridružil tudi ljubljanski gremij. Trgovski gremijski šoli je dala mestna občina 500 K, trgovska in obrtna zbornica pa 300 K podpore. Zveza s trgovsko šolo Mahrovo se je z minolim šolskim letom prekinila, in so nastanili gremijsko šolo v prostorih I. mestne deške šole v Komenskega ulici. Po pravilih, katere so sestavili šolski vodja Dimnik, ravnatelj Subic in tajnik trgovske zbornice dr. Windischer znašajo let-

Zorislava Čepona. Pozdravljen stari znanec, pozdravljene mladostne sanje! Mrlič! vstajajo! ali vstajajo zares? — Oživela si zopet mladost! Bog te živi!

Veronika je nekaj dni iskala glavo po svetu, slednjič je vendar zopet našla njegov list.

In še kako lepo poiste njen Zorko! O, seveda! Povsod dojen, ljubeznjiv in eleganten, je znal tudi s tem listom prepričati svojo nekdanjo izvoljenko o veliki nesreči in svojem brezupnem sedanjem položaju. Prepričal jo je pa tudi o svoji nekdanji ljubezni. O tem je pisal tako živahno in iskreno, da je prepričal celo samoga sebe. Vso dolgo dobo, kar sta se ločila, je imenoval dolgi intermezzo lepih sanj in eno samo britko prevaro...

Čitala je list zopet in zopet, vselej so padale nanj debele solze sočutja, solze, ki že dolgo niso tekle, solze pozabljene ljubezni. Dvakrat ga je poljubila in nazadnje v preveliki razburjenosti pritisnila na prsi kakor svetinjo, ki ji pomaga v vseh težavah. V prsih je čutila, da se zopet giblje novo življenje, vstajajo nove nade, dvigajo strti vzori... Ne pisana — prava mati hoče biti njegov osiroteljen otrokom, zvesta soproga nekdanjemu Zorku...

Ostavila je službo in se preselila na novi dom.

(Konec prihodnj.)

Veronika.

Spisal Ivo Trošt.

(Dalje.)

Malenkostni prihranki so ga preživljali samo do tistega leta, ko je Vera dobila prvo službo učiteljice na deželi. Nesreča je menda tudi imela Negodeta posebno na piki, zakaj z dovršenimi študijami v mestu je bila tudi izdelana — nekdanja ter-na z obrestmi v samo ničlo.

Oče in mati sta morala pozneje z Vero stradati ob njenem zaslužku. To je bilo deklici dobro znano že par let prej, znan ji je bil trnjev pot, ki si ga bo morala krčiti do groba brez nade, brez rešitve.

In vendar je bila srečna z Zorkom tiste čase, ko sta menila, da jima sveti zvezda sreče, znaneča veliki dan. Kdo bi jima zameril? Ali je kdo, ki bi se mogel ubraniti prosečim pogledom ubogega sotrpina, pogledom mladeniča, ki jo prosi samo, naj ima z njim sočutje, kakor ga ima ona z njo. To še ne more biti predznost, ki jo mašujejo bogovi. Vsakdo nosi srce v prsih in le enkrat nam evete življenja pomlad.

Vdala se je vabljeni sreči in sanjala sladke sanje, pila sladkosti ljubezenske sreče, pila in se veselila v vednem strahu, da se nekoč prebudi kakor iz lahkega sna ter spozna vso žalostno resnobo življenja.

In kakor se je bala, se je vendar približalo tudi nji jutro, ko je vedela, da je na napačnem potu. Ločiti se morata, tako je vekomaj zapisano v zvezdah... Pripravljena je vdano sprejela udarec, hušnji kot smrt. Nikomur ni mogla potožiti svoje nesreče; edine solze, ki je z njimi ponoči namakala zglavje, so jo tešile.

Minila so leta, ustavile so se solze.

Slednjič je dosegla neko sigurnost v svojem stanu. Početkoma nezadovoljna s tem in onim, se je nazadnje utrdila v trpljenju in bedi, kakor se privadi kamen na cesti, kjer neprenehoma škripljejo preko njega težka kolesa. Dosegla je malenkostno povišanje beraške plače in nekaj ugleda med ljudstvom. Oče, popoln rob po duši in telesu svojim gospodarjem, se je preselil v večnost ter s tem dosegel plačilo, ki mu ga tukaj niso dali. Ponižna slovenska duša si niti ni upal potem preklinjati svojih zatiralcev, ko so mu storili krivico in je niso hoteli poravnati. Z materjo ste obžalovali reveža, da ni bil kajveč v svojem življenju kot uborni užitiški izterjavelec — birič vseh kretnarjev, zvest pes svojim gospodarjem. Privoščili sta mu iz vsega srca — prostorna in zlata nebesa...

Tudi mati je poslej hiralala. Skrbela je zlasti za to, kam bo Vera po njeni smrti obračala sama svojo

stroški sole 2800 K. Šola se odprla
meseca vinotoka t. l. — Stevilo čla-
nov, gremija se je radi naredbe, da
padajo obligatorično gremiju vsi tr-
govci, ki plačajo najmanj 20 K do-
hodninskega davka, jako pomnožilo
s tem omogočilo se uspešneje delo-
vanje gremija. — Nadalje se je dolo-
čilo, da plačajo člani v tekočem letu
3% prispevek dohodninskega davka.
Članski sklep, da bi se ustanovila za
ženske uslužbenke posebna gremijska
šola, se je razveljavil. Tudi glede no-
voletnih ali drugih prazničnih daril
se je sklenilo, da jih člani pod kaznijo
ne smejo dajati svojim odjemalcem.
Na prošnjo trgovskih pomočnikov so
razpravljali tudi glede odprtja in za-
prtega trgovin, ter sklenili po daljšem
posvetovanju soglasno, da bodo trgo-
vine jestvin v mesecih od mal. travna
do konca kimavca odprte zjutraj
ob 7. uri in zaprte zvečer ob 8. uri. V
ostalih mesecih pa od 7. ure zjutraj
do 7. ure zvečer. — Le ob sobotah
smejo biti odprte tudi do 8. ure zve-
čer. Ostale trgovine pa bodo odpirali
do leto ob 7. uri zjutraj in zapirali
ob 7. uri zvečer. — Vendar pa določa-
na pravomočnost te naredbe le za ta
leto, če zaukaže isto deželna vlada
tudi trgovcem in kramarjem, ki niso
člani gremija. V razsodišče so volili
posledanja člana D. Hribarja in
A. Lilliga. Nato so se dovolili trgo-
vskemu društvu »Merkurju« 400 K
podpore, nakar je gospod predsednik
zahvaljevanje zaključil.

Izrebanje porotnikov za okrožno
sodišče novomeško. Dne 3. majnika so
bili izrebrani za drugo porotno zase-
danje kot glavni porotniki sledeči go-
spodje: Fr. Verderber, trgovec v Ko-
čevju; A. Hönigmann, trgovec v Sta-
nem logu; Fr. Gschella, trgovec v Ra-
pčah; Ivan Zupančič, mlinar v Sp.
Dolici; Fr. Može, trgovec v Dvo-
bri; Ivan Bučar, posestnik v St. Jer-
nej; Ivan Bregar, posestnik in go-
stiličar v Ribnici; Fr. Muška, po-
sestnik in mizar v Toplicah; Jože Ro-
solar, posestnik na Bregu; Fr. Zu-
pančič, posestnik in gostiličar v Ra-
pčah; Ivan Sehneller, trgovec v
Koprivniku; Fr. Siško, posestnik in
župan v Zalokah; Fr. Zagar, posest-
nik in župan v Trebelnem; Mat. Gra-
ner, tovarnar suknja v vasi Reiche-
nu; Ivan Mušič, posestnik v Draga-
nu; Anton Kajfež, posestnik in vin-
ski veletržec v Kočevju; A. Pirc, po-
sestnik na Ravnem; Miko Dragoš, po-
sestnik v Dolenjih; Mat. Smalječič,
posestnik v Dragatušu; A. Kmetič,
posestnik v Logu; St. Pirnat, posest-
nik in župan v Višnji gori; R. Engels-
berger, posestnik in tegovec v Kr-
škem; A. Bevc, posestnik v Pečicah;
Fr. Errath, trgovec v Mokronogu;
A. Ferkolj, posestnik v Sp. Kranjski
gori; Fr. Jaklič, posestnik in vinski
trgovec v Sp. Ložnici; A. Kolenc,
posestnik v Skrljčevem; Fr. Kresal,
posestnik na Kalu; A. Kramar, po-
sestnik na Mirni; A. Smerke, posest-
nik v Žuženperku; H. Medved, posest-
nik in župan v Senčurju; J. Spendal,
posestnik in trgovec na Polju; Jože
Banič, urar v Kočevju; J. Groznik,
posestnik na Pungratu; J. Macher,
trgovec v Kočevju; Jernej Turk, po-
sestnik in župan v Sp. Mokrem polju.
Kot namestniki so izrebrani: Jože
Zupančič, posestnik in gostiličar v Kan-
čah; A. Weiss, posestnik in trgovec v
Novem mestu; Ivan Znanec, posestnik
in mlinar v Smihelu; Ivan Koklič,
posestnik in hotelir v Novem mestu;
A. Bruner, posestnik v Novem me-
stu; A. Turk, posestnik v Vel. Skrjan-
ci; M. Bramor, posestnik in usnarj
v Novem mestu; Ivan Ferlič, posest-
nik in gostiličar in Ivan Kastelic,
posestnik in pek oba v Novem mestu.

Odber društva bišnih posest-
nikov v Ljubljani vabi tiste bišne
posestnike, kateri morajo 3% no in
prezobestno potresno poso-
bilo državi odplačevati, da se
od 15. t. m. v naši pisarni zvečer
od 7. ure zaradi važnih pojasnil
lastno korist oglašajo.

Prvo ljubljansko uradniško
gospodarsko društvo je imelo v
sobotno zvečer v svojih društvenih
prostorih svoj redni letni občni zbor.
Predsednik g. Viljem Putnik otvoril
zbor, pozdravi navzoče, imenuje za
protokolatja zapisnika gg. Carlja in
Kramarja za skrutinatoreja pa gg.
Smerja in Roštana. V spomin umrlih
članov se dvignejo navzoči s sedežev.
Poročilo o reviziji po Celjski Zvezi,
je najugodnejše, se vzame na zna-
nje. Društvo je imelo po prirastku 27
izstopu 23 zadružnikov vsega sku-
paj 232 zadružnikov z 10.778 56 K
plačanih deležnih vlog. Računski za-
pisnik izkazuje 58.342 28 K dohod-
kov in 57.631 95 K stroškov, torej
10.33 K prebitka. Bilanca izkazuje
netega dobička 925 51 K. Rezervni
kapital je znašal koncem poslovnega
leta 240 K. V imenu nadzornišтва
g. Carlja, da je nadzorstvo pre-
delalo in našlo vse knjige in račune
v najboljšem redu ter predlaga, da
načelniku podari absolutorij. V
imenu načelnika predlaga tajnik
predlaga dodatke oziroma izpre-
membo pravil v toliko, da se delež
poveča od 20 na 40 K. Sprejeto. —

Obrestna mera sa iskorišćanje kredita
po sadružništvu ostane, kakor določajo
pravila. Zadrugi denarji se plodo-
nosno nalagajo v Kreditni banki.
Najvišje število amortizacijskih obro-
kov pri dovolitvi kredita (§ 14) ostane
20. Pri nato sledečih dopolnilnih vo-
litvah so bili izvoljeni v načelnništvo
za 3 leta: Viljem Putnik, Henrik
Drassal, Adolf Langof (27 glasov) in
Anton Wolf (10); namestnika pa Fran
Semrov in Konrad Lachnik. V nad-
zorništvu so izvoljeni za 3 leta Ivan
Sveteč, Ivan Tejkal, Franc Goričnik,
za 2 leti prof. Anton Petrlin, za 1 leto
Ant. Petrovič; kot namestnika pa
Fran Tavzes in Zmagoslav Grabner.
Ker se k slučajnostim nihče ne oglasi,
predlaga načelnik, da se 3 odstotki
dividende, v skupnem znesku 243 54
kron članom odjemalcem vpišejo
v dobro. Rezervnemu zakladu se iz-
roči 131 97 K. Nagrade se določijo:
tajniku 300 K, blagajničarki in pro-
dajalci po 90 K, slugi pa 70 K.
Sprejeto. Ker se nihče več ne oglasi
k besedi, zaključil predsednik občni
zbor z zahvalo udeležencem. V imenu
članstva zahvali g. Carlj načelnike in
društvene funkcionarje na njihovem
uspešnem delovanju v korist društva,
želeč anakega delovanja tudi v bo-
doče. Kakor je že iz poročila o dru-
štvenem gospodarstvu razvidno, se je
društvo teskom zadnjih let res krepko
dvignilo, kar se je splošno poudar-
jalo na občnem zboru. Bil je čas, ko
se je že govorilo, da bo društvo mo-
ralo likvidirati, ali hvala treznemu
in premišljenemu delovanju se je
stvar v kratkem času preobrnila v
najboljše. Društvo stoji sedaj na trd-
nem temelju. Poleg ugodnosti, da
člani dobivajo najboljše blago go-
tovo po nižjih cenah kakor v kateri
drugi trgovini, se bo sedaj deležna
vloga obrestovala in končno razde-
ljevala tudi konsumna dividenda. Le
želeči je torej, da se uradništvo v
svojo korist čim tesneje oklenejo tega
društva.

Umrli je v Ljubljani krojaški
mojster g. Ivan Jordan, star 58 let.
N v m. p.

Poročil se je g. Fr. Možina,
mestni pol. stražnik z gđ. Marijo Žu-
mer iz Dolenje vasi. Bilo srečno.

Akad. tehn. društvo „Triglav“
v Gradcu. II. redni občni zbor bo
dne 12 t. m. ob 8. uri zvečer v pro-
storih društva z običajnim sporedom.

Otvoritev postajališča „Zazid“.
Dne 15. maja t. l. se odprla na progi
Divča Pulj med postajama Podgorje
in Rakitovci v km 25¹/₂ postajališče
„Zazid“ za osebnim in prtljažni promet.
Prometni časi vlakov, ki se ustavljajo
v tem postajališču, so že objavljeni
v dotičnih vozniških redih. Vozne listke
izdaja postajališčni čuvaj, prtljaga se
odpošilja proti naknadnemu plačilu.

Poročil se je g. dr. Ivan Vuk,
c. kr. sodnik v Ribnici, z gđ. Alber-
tino Arkovo. Iskrene čestitke.

Za električno napravo v Za-
vršnici, katero zgrade občine Bled,
Gorje, Breznica, Mošnje, Lesce, Ra-
dovljica, Predtrg, Begunje, Jesenice
in Kor. Bela je dovolil mestni zastop
radovljiški prispevek 100.000 kron,
blejski pa 300.000 kron. V svrhu
gradbe so osnovali na skupnem posve-
tovanju ožji odsek, v katerega pošlje
vsaka občina po dva zastopnika. Prvi
sestaneček tega odseka skliče dr. J.
Vilfan v Radovljico. Ta odsek bo
imel nalog preskrbeti natančni načrt
in proračun in storiti potrebne korake
v vodopravnem oziru.

Siloz vihar je divjal začetkom
tedna po Gorenjskem, posebno okrog
Zirovnice. Napravil je ogromno škodo
pri žitih in sadnih pridelkih. Posest-
niku I. Jesenku v Zirovnici je do-
cela podrl veliko gospodarsko po-
slopje, vredno do 2000 kron. Po polju
na kozočih je tako brilo strehe, da
skoro ni nobena cela.

Umrli je v Opatiji gospa Malči
Plesničar roj. Suhadolnik.

Akad. društvo slovenskih ve-
terinarjev na Dunaju naznanja, da
da se je na I. rednem občnem zboru
letnega tečaja sestavil sledeči odbor:
Predsednik: Joško Sink; podpredsed-
nik: Joško Zupančič; tajnik: Joško
Kodre; blagajnik: Jože Škof; gospo-
dar: Nace Slajpah; namestnika: Peter
Škofič in Anton Sok; preglednika:
Anton Peršuh in Fran Zavrnjak.

Za dovršene srednješolce. Pri
računskem oddelku finančnega dežel-
nega ravnanstva v Gradcu spreje-
majo praktikante z začetno nagrado
po 600 kron, katere se zviša v treh
letih na 1200 kron.

Mlad slovenski kipar. Frid.
Gornjak, rojen Slovenec, je razstavil
na Dunaju svoje novo delo „Dies irae“,
katero je bilo odlikovano. Zopet eden
— tako pravi kaj primerno „Naš List“
— s katerimi se bo ponašal naš na-
duti nemški sosed, obenem pa zabav-
ljal čez našo kulturo.

V konkurz je prišel hotelir v
Šoštanju g. Fr. Rajšter.

Baron Pittreih v Mariboru.
Društvo kavarnarjev v Mariboru je
sklenilo poslati baronu Pittreihu za-
stopstvo, katero ga bode prosilo, da
naj kmalo zopet odide v Gradec, da
ne bodo kavarne že ob pol treh pop.

prazno. Obenem bode jo ustregel
tudi odu Perku, ker bo lahko
zopet tiste, sanalati spakodrane slo-
venske uradne napise, katere je obešil
za čas obiska predsednika barona
Pittreicha zopet spravil med staro
šaro v sodniško podstetje in poka-
sal mariborsko sodišče v samonem-
škem sijaju.

Radi sirovega pretopanja v
šoli je bil kanovan mežnar in sa-
silo učitelj Vinko Juvan iz Spitališča
na 10 kron globe ali 24 ur zapora.
Toda če bi fant fanta na vasi tako
zdelal kot ta neko mlado deklico v
šoli, bi ga kazili drugače. Pretepal jo
je po obrazu, izbil ji en zob, jo skoro
napol oglušil, tepel s palico po rokah,
da je imela črne in zatekle in jo je
dal nato klečat z golimi koleno na
ostro poleno. Deklica je ponoči zbo-
lela in se ji je bledlo. In to se godi
v 20. prosvetljenem stoletju.

Za uničevanje kobilic, katere
so v ogromnem številu razširjene po
Krasu in prete uničiti ves novi na-
rastek, je prosil posl. Strekelj polj-
sko ministrstvo, da bi dovolilo dogo-
vorno z notranjim ministrstvom iz
zaklada za bedo 10.000 kron pod-
pore za nakup puranov, ki so do
sedaj najuspešnejše sredstvo proti ko-
bolicam.

Državna konjerska darila
se bodo letos delila za kobile z žre-
betom, ki še sasa ali je že odstavl-
jeno, za miade razkočne kobile in za
žrebce in naslednjih 9 postajah: v
Boh. Bistrici 21. rožnika ob 9. uri
dop. za koeja mrzokrvnih plemen, v
Lescah 22. rožnika ob 9. uri dop.
za konje mrzl. pl., v Kranju 23.
rožnika ob 8. uri dop. za konje mrzl.
pl., v Domžalah 26. mal. srpana
ob polu 3 uri pop. za konje mrzl.
pl., v Škofljici 27. mal. srpana ob
8. uri dop. za konje žreb. in mrzl. pl.,
na Vrhniki 28. mal. srpana ob 9. uri
dop. za konje žreb. pl., v Vel. Ga-
bru 29. mal. srpana ob 9. uri dop.
za konje žreb. pl., v Mokronogu
30. mal. srpana ob 8. uri dop. za
konje žreb. pl. in v Sentjerneju
31. mal. srpana ob 8. uri dop. tudi
za konje žrebčarškega plemena.

Gospa dr. Hinkovičeva obso-
jena. Javili smo že, da je soprogo
zadgovornika dr. Hinkoviča v „vele-
izdajniškem“ procesu ovadil neki de-
tektiv Bauer, da se je med razpuro
proti obtoženim Srbom žaljivo izrazila
na galeriji o predsedniku Tarabochia,
nazivajoč ga baje „zalokanca“. Dasi
so priče, ki so bile v družbi z gospo
dr. Hinkovičovo, izpovedale, da obto-
ženka ni rabila inkriminiranih oseb,
vendar jo je sodišče obsodilo v 14-
dnevni zapor, oziroma na globo 140
kron.

Hrvaškemu poslancu dr. G.
Šurminu, vseučiliškemu profesorju
v Zagrebu, je v petek ponoči umrl v
visoki starosti oče Matija. Pokopali
so ga v nedeljo popoldne. Gosp. po-
slancu, junaškemu boritelju za svo-
bodo in dobremu našemu prijatelju,
izrekamo iskreno sožalje.

V našem se odda tobakarna
na trgu sv. Jakoba št. 15 v Trstu.

Ujeli so ubelega računskega
podčastnika 87. pešpolka v Celju A.
Keltererja, ki je prejšnji mesec
poneveril uradni denar in pobegnil v
nekem hotelu v Mariboru.

V Vuhredu pri Vuzenicih je
našel neki delavec v skruti skalni vo-
tlini ob potoku vrečo, v kateri so
bile tri človeške lobanje s celimi
okostji.

Radi razkaljenja časti toženi
na svoječasnno na 100 kron kazni ob-
sojeni urednik „Mira“ I. Koželj je
bil pri sobotni vzkloni obravnavi
spoznan krivim, vendar pa se mu je
kazen znižala od 100 na 60 kron
s pristavkom, da mora obe obsodbi
objaviti v „Miru“.

Nadzornik ženske kaznilnice
v Begunjah je postal bivši adjunkt
moške kaznilnice v Gradiški A. Straka.

Pod vlak je skočil pri Vižmar-
jih, kakor so sedaj končno dognali,
54letni mizarški pomočnik in posestnik
v Rožni dolini A. Prevč, doma iz
Stare Oselice pri Škofji Loki.

Zaklal je neki 26letni fant žu-
pana občine Takern pri Gleisdorfu v
sobotno zvečer med preprirom v tamo-
šnji gostilni. Zabodel ga je globoko
v trebuh. Župan je drugi dan umrl.

Zanimiva tatvina. Na Lloyd-
vem parniku „Semiramis“ je zmanj-
kal izmed pošte v Kairo denarni
zavitek s 3000 franki v zlatu. Včeraj
so ujeli pri menjavanju v neki banki
tatn, ki je bil tačasni parniški mornar
Peliaga. Pri njem so dobili res pri-
bližno še 3000 frankov, toda Paliaga
je izjavil, da je bilo v zavitku 17.000
frankov. Trdka je namreč nalašč osa-
čila nižjo svoto, da si prihrani nekaj
poštne.

Verski blaznik 68letni J. Ja-
kob v Ljubnem na Štajerskem se je
utopil v jesu pod svojim lastnim
mlinom. Pripovedoval je še dalj časa
v verski blaznosti, da ga kliče Bog.

Ujel je iz vojaške bolnice v
Gradcu prostak 27. pešpolka M.
Egger iz Trbovelj, kateri je pri
nastopu vojaške službe pobegnil, oro-
pal na begu dež. pismonošo J. Steu-

erera na Zg. Korškem bil nato
ujet in isročen, ker je zbolel, bolnici,
odkoder bi bil prišel na sotočno
klop. Briktne jo je popihal na Sp.
Štajersko.

Sokolski dom na Jesenicah.
Jesenikemu „Sokolu“ je podaril g.
Anton Treven, posestnik in trgovec
na Jesenicah za zgradbo „Sokolskega
doma“ krasen in dragocen prostor ob
veliki cesti med Jesenicami in Savo.
Posestnik in poštar na Jesenicah g.
Aleksij Schrey pa je podaril društvu
18 m dolgo, 12 m široko in 4 m vi-
soko lepo barako, ki se primerno pre-
zida v „Sokolski dom“. Oba gospoda
sta bila včeraj na izrednem občnem
zboru izvoljena za častna člana, ker
sta z darilom društvu rešila v najbolj
kritičnem času iz zagate in mu omo-
gočila najlepši razvit v bodočnosti.
S tem je končan spor z lastnikom do-
sedanje telovadnice dr. Pretnerjem.

Truplo v Ljubljani. V soboto
proti 9 uri zvečer je nek sanitetni
vojak zapazil s Sv. Petra nasipa, da
plava po Ljubljani moško truplo.
Vojak je šel takoj povedat to v
šentpetrsko vojašnico in so potem s
čolni iskali truplo po vodi do 10. ure,
a ga niso našli.

Nesreča. Ko je v soboto
zjutraj Tžaniesov delavec Jožef Mo-
čilnikar iz Snerberja pri predoru na
Martinovi cesti porinil iz jarka desko,
je v istem hipu prišla po progi lo-
komotiva, katere je zadel v desko s
tako močjo, da je vsled tega Močil-
nikarpadel v stran in se na glavi tako
poškodoval, da so ga morali prepe-
jati z rešilnim vozom v deželno
bolnico.

Odslovljen ljubimec. V soboto
ponoči je prišel v šentpetrskem pred-
mestju pod okno neke služkinje mi-
zarski pomočnik I. R., kateri je že
davn dobil „košarico“ ter trkal na
okno. Ker pa ni bilo nobenega odgo-
vora, ga je to tako ujezilo, da je
pobil šipe in zlomil okvir ter stem
prizadel gospodarju čez 6 K škode.
Jezo mu bode ohladilo sodišče.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
z južnega kolodvora odpeljalo v Ame-
riko 26 Macedoncev in Hrvatov, do
100 Črnogorcev in Hrvatov jo šlo pa
v Hrb in Buchs. 5 Macedoncev je
šlo iz Malnica na Rako, 10 Hrvatov
iz Baljaka v Zagreb, 200 Hrvatov in
Ogrov je prišlo pa delat iz Čakovca
v Praserje k železnici.

Izgubljeno in najdeno. Trgov-
čeva žena g. Matilda Langova je iz-
gubila svilnat pas. — Delavka Ana
Umekova je izgubila denarnico, v ka-
teri je imela nekaj nad 9 K denarja.
— Policijski stražnik Ferdinand Sa-
fec je našel donarnico z manjšo vsoto
denarja.

Neki gospod je izgubil zlato
ovratnično iglo v podobi podkve, v
kateri so bili vdeleni dragoceni kam-
ni, vredno 700 K. Pošteni najditelj
naj jo oda na magistratu.

Drobne novice.

— Velike povodnji so nastale po
Bukovini. Nebroj mostov in obrež-
nih naprav so odplavile narasle reke.
— Dva nemška potnika, razisko-
valca Schmitta in dr. Brunhuberja,
so Kitajci v Nünanu ubili.

— Pobegnil je potnik za zlatino
in dragulje S. Herz na Dunaju ter od-
nesel dragocenosti za 10.000 kron.
— Na mesto umrlega španskega
poslanika na Dunaju pride bivši drž.
podtajnik Herrera.

— Cesar je potrdil vnovič volje-
nega župana v Pragi dr. G. roš a.

— Umrli je urednik Nár. Listov
g. Franc K u p k a. Deloval je v ured-
ništvu omenjenega lista od l. 1884.

— Mednarodno preiskovalno
vožnjo z lahkim avtomobilom na prvi
progi Dunaj-Trst (500 km) je nasto-
pilo predvčerajšem 14 tekmecev. Med
njimi je tudi ena ženska ga. E. Ha-
tschek.

— Bolgarski kralj Ferdinand bo
šel v kratkem v Petrograd, da se za-
hlavi carju Nikolaju za priznanje
kraljevstva bolgarskega in prisostuje
odkritju spomenika Aleksandra III.

— Velike povodnji so nastale ob
rekah Visla, Visloka, San in Djeper,
katere so vsled nepretrganega de-
ževja nenadoma narasle in preplavile
bregove.

Književnost.

— Sadjarstvo. Njega najvažnejši
nauki za pouk v ljudski šoli in za
kmečke potrebe. Spisal Jožef Kle-
menčič, učitelj pri Sv. Trojici v
Slov. gorici. Založil in izdal pisatelj.
S 63 slikami. Cena 1 K brez poštne.
Sadjarstvo je postalo ena najvažnej-
ših panog kmetijstva, ter se izborno
izplača, dasi zahteva prav malo truda
in provzroča le prav malo stroškov.
Pri nas pa bagatelizirajo kmetijski
ljudje sadjarstvo danes še ravno tako,
kakor so pred 25. leti bagatelizirali
mlekarstvo. Mnogo krivde na tem za-
veda nevednost. Ljudje goje sadno
drevje še tako, kakor njih očaki pred
sto leti. Pričujoča prav dobra knji-
žica, ki je spretno sestavljena, bo lahko

kmetskemu ljudstvu mnogo koristila.
Priporočamo jo zlasti učiteljstvu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Demisija skupnega finančnega mi-
nistra barona Burlana?

Dunaj, 10. maja. „Montagsrevue“
javlja, da bo v kratkem odstopil
skupni finančni minister baron Burlan
in da ne bo več zastopal svojega
resorta pred delegacijami.

Nemško-avstrijska zveza ne dobi
spomenika.

Dunaj, 10. maja. Iz Trsta de-
mentujejo vest, da bo mestni občinski
svet dunajski votiral 80.000 kron za
spomenik nemško-avstrijski zvezi. Vest
je dal demantirati župan dr. Lueger.

Instalacija praškega župana.

Praga, 10. maja. Svečana inšta-
lacija novo izvoljenega praškega žu-
pana dr. Groša bo v sredo 19. maja
t. l.

Člani gosposke zbornice proti vlad-
nim finančnim predlogom.

Praga, 10. maja. Član gosposke
zbornice grof Clam Martinio je imel
govor v katerem je ostro kritiziral
vladne finančne predloge, ter napadal
finančnega ministra viteza Bilinskega.

Kriza na Orgrskem.

Budimpešta 10. maja. Cesar je
sprejel včeraj podpredsednika poslans-
ke zbornice Rakovszkega in Navaya.
Političen položaj je brezupen, ker
vztraja neodvisna stranka pri svoji
zahtevi, da prevzame sama vladno
krnilo v svoje roke. Cesar je zelo
nevoljen na predsednika Justha, ker
je dal v javnost vsebino svojega raz-
govora s cesarjem in ker v listih
grozi, da bo sklical parlament ter
provzročil v njem obstrukcijo. Dame
ogrske aristokracije so prosile neko
visoko damo na cesarskem dvoru, naj
interventira pri cesarju na korist ne-
odvisne stranke. Dotična dama je to
prošnjo odklonila, češ, da neče igrati
vloge baronice Schöberger.

Potovanje sultana Mohameda po
Evropi.

Carigrad 10. maja. „Jeni Ga-
zetta“ javlja, da je definitivno skle-
njeno, da obišče sultan Mohamed še
to leto prestolnice evropskih velikih
držav.

Poljsko-ruski odnosi.

Petrograd, 10. maja. Listi pri-
občujejo senzacionalno vest, da je
desnica v gosudarstveni dumi na čelu
ji poslanca Markov in Zamislavskij
sklenila popolnoma spremeniti svojo
dosedanjo politiko napram Poljakom.
Stranka je uvidela, da dosedanja ru-
sifikacijska taktika nima nobenega
zmisla in da je naravnost škodljiva
državnim interesom, ter se je izrekla
za to, naj se Poljski da avtonomija,
ako se Poljaki odrečejo jugovzhodnim
pokrajinam, ki so svoje dni pripadale
poljskemu kraljestvu.

Odkritje Gogoljevega spomenika.

Moskva, 10. maja. Včeraj je bil
ob najlepšem vremenu odkrit spome-
nik Nikolaju Gogolju. Slavnosti se je
udeležilo več deset tisoč ljudi in
mnogo slovanskih gostov izven Rusije.
Zastopana so bila vsa ruska vseučil-
lišča in vsi višji učni zavodi. Po po-
sebnih deputacijah so bila zastopana
vseučilišča v Pragi, Belgradu in Sofiji.
Mnogo se je opazalo, da se je sve-
danosti udeležilo tudi mnogo Polja-
kov iz Varšave in Krakova, na čelu
jim predsednik „Poljskega kluba“ v
gosudarstveni dumi posl. Swežynski.
„Občestvo slavjanskej kultury“ po-
vabi vse zastopnike raznih slovans-
skih narodov na zborovanje, na ka-
terem se bo razpravljalo o vseslo-
vanskem kongresu in vseslovanski
razstavi v Moskvi l. 1911.

Atentat v Parizu.

Pariz, 10. maja. V hotelu „Mo-
del“ je ruska anarhistinja Movska
Bins petkrat strelila na barona Kotena,
načelnika policije v Moskvi. Koten je
bil težko ranjen. Movsko je policija
aretirala.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 10. maja 1909

Termin.

Pšenica za maj 1909	za 50 kg K 13 98
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 11 84
Rž za okt.	za 50 kg K 9 86
Koruzza za maj	za 50 kg K 7 46
Oves za okt.	za 50 kg K 7 86

Efektiv.

5 vin. ceneje.

Pecite

pržite

kuhajte

samo s

Kunero!om!

536 8

Meteorološko poročilo.						
Vidna nad morjem 300-2. Brodski uradni tisk 720-0 mm.						
čas maja	Čas opazovanja	Stanje baro- metra v mm	Temper- tura v C	Vetrovi.	Nebo	
8	9. zv.	736-1	8-0	sr. svzh.	jasno	
9.	7. zj.	735-1	3-4	sl. jvzh.	"	
"	2. pop.	734-0	13-9	p.m. jzh.	del. obl.	
10.	9. zv.	733-8	9-2	sl. jzhod.	oblačno	
"	7. zj.	733-3	8-4	sl. svzh.	"	
"	2. pop.	734-0	11-2	sl. jzhod.	dež	
Srednja večerajšnja temperatura 8° norm. 13-14° in predvečerajšnja 8-8° norm. 13-2°.						
Padavina v 24 urah 0-0 in 0-0.						

Potrji najgloblje žalosti javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bridko vest, da je naš ljubljani soprog in oče, gospod

Jvan Jordan
krojaški mojster

danes, dne 10. t. m. ob polu 10. uri dopoldne po daljši in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umiranje, v 59 letu svoje dobe, preminil.

Pogreb dragega rajnika bo v sredo, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Turjaški trg št. 8, na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljene pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 10. maja 1909.
1869 **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Za presrečno tolažbo in sočutje, izkazano med boleznijo in povodom nenadomestne izgube našega ljubega sina

Milana Potokarja
učenca III. razreda

ter za mnogobrojno spremstvo pokojnika k večnemu počitku, izrekamo tem potem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo č. vodstvu in č. gg. učiteljem ljudske šole na Vrtači, gg. pevcem za ganljivo petje ter vsem darovalcem vencev in cvetk.

V Ljubljani, 10. majnika 1909.
Žalujoči ostali.

Klavir

(kratek) dobro ohranjen,

se poceni prodaja na Marije Terezije cesti št. 26, I. nadstr. 1866

Trgovski pomočnik

starejša moč, spreten prodajalec, zmožen trgovine z mešanim blagom, posebno manufakturne, se ugodno takoj sprejme ali po dogovoru. 1860-1

Ponudbe sprejema Leopold Lavš, trgovec v Trzinu na Gorenjskem.

5 psov

1820-3

po 10 tednov starih se prodaja v Linhartovih ulicah 3.

Stanovanje

na Miklošičevi cesti št. 26 s 3 ali 4 sobami in pritliklinami 1868

se odda za avgust. Več se izve tam, pri lastnici hiše.

Na zelo prometnem kraju v Ljubljani prav dobro vpeljana

trgovina

z narejeno obleko, perilom, dežniki, čevlji itd. se radi smrti soproge, prejšnje lastnice,

oddaja takoj ali pozneje.

Glavnica ni pogoj, ker se blago odda tudi na obroke, proti dobremu poročstvu. — Najemnina primerno niska.

Nasl. B. Ravšek, fotograf, trgovec in posrednik v Ljubljani, Kolodvorske ulice 35. 1865-1

Sprejme se iskalnik, zanesljiv kurjač in strojnik

Nastop 1. junija t. l.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1839-1

Prodajalniški lokal

v pritličju hiše v Gospodskih ulicah št. 7, pripraven za vsako trgovino, se odda takoj ali za avgust.

Več se izve pri trdnici A. Kune, na Dvorskem trgu. 1839-3

V Vidmu pri Lukovici se da v najem

hiša

z več sobami in gospodarskimi poslopji. Odda se tudi vrt in nekaj posestva. V hiši se nahaja zelo dobro obiskovana gostilna.

Več pove Jakob Cepuder, Videm pri Lukovici. 1806-3

V Mirnu pri Gorici se da v najem ali pa tudi prodaja

krasna vila

za njo je obzidano overiše, vrt in devet mliv zemljišča v enem kosu; zadaj hlev za več konj, s prostornim skedenjem za seno, lopa in še eno prostorno gospodarsko poslopje. Vse to meji po vsej dolgoti na reko Vipavo, kjer so na označenem zemljišču primerne kopeli in park. Najlepša lega, tik državne in deželne ceste, in vse to obzidano, oziroma vsled reke Vipave sosedom nedostopno.

Ponudbe naj se pošiljajo na naslov G. Scalettari, tovarnar usnja, Miren pri Gorici. 1831-2

Sprejme se trgovski pomočnik

špecerijske stroke. 1877-1

Tvrdba Karel Planinšek v Ljubljani.

Stavbišča v Spodnji Šiški.

Na 28 stavbnih parcel razdeljeno, okoli 4 1/2 oral mereče posestvo je naprodaj

skupno ali posamezne parcele.

Stavbišča leže na najugodnejšem kraju ob treh cestah nekako v sredi med bodočimi delavnicami državne železnice, novo ljudsko šolo in občinske hiše spodoježišensko. — Ker je posestvo neobremenjeno, se izvrši prenos lastniške pravice v najkrajšem času in se lahko takoj prične s stavbo.

Vpraša se v pisarni Viktorja Rohrmanna v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 27.

Ondot se prodaja tudi 10 oken dolg

1863-1

kozolec.

Otvoritev slov. optičnega zavoda.

Usojam si slav. občinstvu vladno naznanjati, da sem otvoril v Šelenburgovih ulicah št. 1

optični zavod

kjer bodem imel v veliki izbiri razna očala, ščipalce, daljnogleda in sploh vse predmete te stroke.

Kot edini izprašani slovenski optik v Ljubljani, mi bode mogoče ustrezati slavnemu občinstvu z vsemi potrebnimi očali

po zdravniških predpisih.

Priporočam se najtopleje za mnogobrojna naročila z vsem spoštovanjem

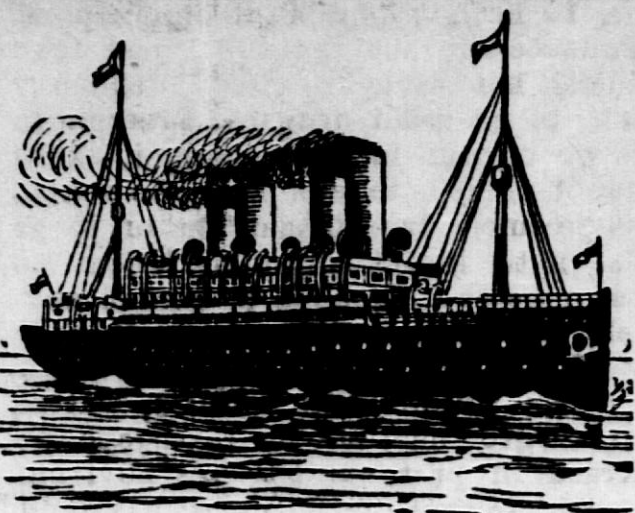
Dragotin Jurman
izprašan optik.

1864-1

Dame (tudi nešvilje) se iščejo

za šivanje zavratale. Po izučenju, ki traja le par tednov, dobro plačilo in trajen zaslužek.

Zglasiti se je na Privozu št. 3 Ljubljani. 1825-3

Kdor hoče varno, mirno in hitro

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika:

Fr. Seunig,
Ljubljana, Kolodvorske ulice 28

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki „volkan“: 2343 45

Kaiserin Aug. Victoria, nosi 25.000 ton Amerika „ 24.000 „

President Lincoln „ 20.000 „

President Grant „ 20.000 „

Vožnja Ljubljana - Hamburg traja z nanovo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave okroglo 1 1/2 dni, ter ima potnik pravico porabe brzovlakov po oeli črti od Avstrijske meje (Eger) naprej

Prodaja se prav ceno dobro ohranjen avtomobil s 4 sedeži.

Več pove Lovre Šebenik v Sp. Šiški. 1437 26

Št. 13471.

1822-2

Razglas.

Občinski svet ljubljanski je dovolil za letos 1140 K v ta namen, da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih

škrofuloznih otrok

ljubljskih, v starosti 6—12 let v morske kopeli v Gradežu.

Magistrat naznanja to s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročati

do 25. majnika 1909.

Magistrat deželne stolnega mesta Ljubljane.

Županov namestnik: Vončina l. r.

Za birmance primerna darila!

Za dečke: črne in modre obleke. Za deklice: bele obleke.

Obleke so v zalogi v vseh novih barvah in kroju do najfinejših izvršitev po jako nizkih cenah.

O. Bernatovič, 1793-3
Ljubljana, Mostal trg 5.

Steckenpferd

lilijno-mlečno mlo

Najboljše mlo za kožo

in proti pegam!

Dobiva se povsod!

964 10

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8.

1586-9

Št. 7222.

1861-

Razpis.

Za uravnavo Tržiške Bistrice pod vasjo Breg, občine Križevci, potrebna, na 37.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddala potom

javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotno ceno proračuna, naj se predložijo

do 22. maja ob 12. opoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati zapečatene z nadpisom: „Ponudba za prevzete uravnave Tržiške Bistrice pod vasjo Breg“.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim ukloni brezpogojno.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v običajnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 7. maja 1909.

Aljažev dom!

Gosp. dr. Alojzij Praunseis,
zobozdravnik v Ljubljani,

1720-2

ordinira

meseca maja v prid „Sloven. planin. društva“

in je odločil čisti dobiček kot prispevek za

„Aljažev dom.“

„SLAVIJA“

12-52

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 41.336.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseslovesni slovensko-narodno upravo.

Va pismih 342

Generalni zastop v Ljubljani, Ugar pisarne so v lastnej bančni hiši

v Gospodskih ulicah št. 28.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah

Škoda cenjuje takoj in najkvalitetneje.

Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje in čistega dobička izdatno podporo v narodne in občinske namene.